Երկրորդ ընթերցում

Լրամշակված նախագիծ

Կ-996-13.01.2025-ՏՏԳԾ-011

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 197-րդ հոդվածի 1-ին մասը «պաշարների օգտագործման» բառերից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունքի» բառերով:

Հոդված 2. 198-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը «օգտագործողները» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունք ունեցողները» բառերով:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 200-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը «օգտագործումը» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունք ունենալը» բառերով:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 201-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«6) կենսապաշարների օգտագործման համար բնօգտագործման վճարի բազա են համարվում՝

ա. բուսական (բացառությամբ՝ բնափայտի կամ երկրորդական անտառանյութի) և կենդանական աշխարհի օբյեկտ հանդիսացող կենսապաշարների համար՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն լիազոր մարմնի կողմից կնքված կենսապաշարների օգտագործման պայմանագրով կամ տրամադրված լիցենզիայով սահմանված կենսապաշարի ծավալը, քաշը կամ միավորը (հատը) կամ չափման այլ ֆիզիկական բնութագրիչը, իսկ բնօգտագործման վճարի բազայի չափաքանակները գերազանցելու կամ զրոյական չափաքանակի դեպքում՝ փաստացի օգտագործված ծավալը, քաշը կամ միավորը (հատը) կամ չափման այլ ֆիզիկական բնութագրիչը.

բ. բնափայտի կամ երկրորդական անտառանյութի փաստացի օգտագործված ծավալը:»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 203-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասի 5-րդ կետի՝

ա. «բ» ենթակետում «թույլտվություններով կամ լիցենզիաներով» բառերը փոխարինել «լիցենզիայով կամ կնքված պայմանագրով» բառերով,

բ. «գ» ենթակետից հանել «և լիցենզիայով» բառերը,

2) 2-րդ մասի 5-րդ կետում՝

ա. «և» բառը փոխարինել «կամ» բառով,

բ. «պայմանագիր» բառից հետո լրացնել «կամ լիցենզիա», իսկ «պայմանագրում» բառից հետո՝ «կամ լիցենզիայում» բառերը:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 208-րդ հոդվածի՝

1) վերնագրում և 1-ին մասի 1-ին նախադասությունում «օգտագործման» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունքի» բառերը,

2) 1-ին մասի 1-ին կետում «և» բառը փոխարինել «կամ» բառով, «մետրի» բառից հետո հանել «օգտագործման» բառը,

3) 1-ին մասի 2-րդ, 4-րդ, 5-րդ կետերում, 4-րդ մասի 1-ին նախադասությունում, 4-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերում «օգտագործման» բառից հետո լրացնել «իրավունքի» բառը,

4) 1-ին մասի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) արդյունագործական նպատակով պտուղների, հատապտուղների, ընկուզավորների օգտագործման իրավունքի համար՝ յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար՝

Պտուղներ, հատապտուղներ	30 դրամ
Տխիլ (տկողին), ընկույզ	60 դրամ

»,

5) 2-րդ մասի 1-ին կետում և 3-րդ մասի 1-ին կետում «և» բառը փոխարինել «կամ» բառով.

6) 4-րդ մասի 1-ին կետի աղյուսակը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«

Կենդանիների տեսակները	Դրույքաչափը (դրամ)
ա) կաթնասունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար	
Վայրի խոզ	100000
Գորշուկ (փորսուղ)	5000
Քարակզաքիս	4000
Նապաստակ	2000
Այծյամ	170000
Եղեգնակատու	100000
Լուսան	100000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների, ինչպես նաև լիազոր մարմնի կողմից յուրաքանչյուր տարվա համար որսի կենդանիների ցանկը, դրանց օգտագործման թույլատրելի չափաքանակները և որսի ժամկետները սահմանելու մասին հրամանով անսահմանափակ որսի ենթակա) կաթնասուններ	1000
բ) թռչունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Սև ցին	20000
Ճահճային մկնաճուռակ	20000

Մեծ ճուռակ	20000
Տափաստանային ճուռակ	20000
Թավշոտ ճուռակ	20000
Լորաճուռակ	10000
Արտուտաբազե	60000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) բազեանմաններ	10000
Սագանմաններ (սուլող մրտիմն, կռնչան բադ, ճքճքան մրտիմն, կարմրագլուխ սուզաբադ, փումփուլավոր սուզաբադ)	1000
Կաքավ	1000
Լոր	200
Սև փարփար	600
Կռվակտցար, կարմրատո կտցար, մորակտցար	200
Աղավնանմաններ (սովորական տատրակ, թխակապույտ աղավնի, անտառային աղավնի)	400
Կկվանմաններ	400
Սովորական այծկիթ	1000
Սովորական կիվիվ	1000
Մանգաղաթևեր	600
Ալկիոններ	600
Հոպոպ	200
Փայտփոր	600
Ճնճղուկանմաններ (տնային ճնճղուկ, սովորական սարյակ, սև կեռնեխ, սինակեռնեխ, դաշտային արտույտ, տափաստանային արտույտ)	200
Եղեգնահավ	1000
Ոսկեգույն մեղվակեր	4000
Սպիտակ արագիլ	10000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների և բազեանմանների, ինչպես նաև լիազոր մարմնի կողմից յուրաքանչյուր տարվա համար որսի կենդանիների ցանկը, դրանց օգտագործման թույլատրելի չափաքանակները և որսի ժամկետները սահմանելու մասին հրամանով անսահմանափակ որսի ենթակա) թռչուններ	200
գ) սողունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Գյուրզա	6000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում	2000

գրանցված տեսակների) սողուններ	
դ) երկկենցաղների յուրաքանչյուր միավորի համար	
Լճագորտ, փոքրասիական գորտ (կգ)	500
Սովորական ծառագորտ, փոքրասիական ծառագորտ (հատ)	500
Կանաչ դոդոշ (հատ)	200
ե) փափկամարմինների յուրաքանչյուր միավորի համար	
Խաղողի խխունջ (կգ)	1000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) փափկամարմիններ (կգ)	100
զ) հոդվածոտանիների յուրաքանչյուր միավորի համար	
Գետի խեցգետին (կգ)	200
Հաստապոչ կարիճ (հատ)	200
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) հոդվածոտանիներ (հատ)	200
է) ձկների յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար	
Սիգ	200
Լոքո	800
Սպիտակ ամուր, սև ամուր, հաստաճակատ	1000
Կարմրախայտ	2000
Կարաս	100
Ծածան	200
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) ձկնատեսակներ	100

»,

7) 4-րդ մասի 2-րդ կետի աղյուսակը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«

Վայրի կենդանիների տեսակները	Դրույքաչափը (դրամ)
ա) կաթնասունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Հարավային պայտաքիթ, Մեհելիի պայտաքիթ չղջիկ, Բլազիի պայտաքիթ, սովորական երկարաթև չղջիկ, արաքսյան գիշերաչղջիկ, հայկական գիշերաչղջիկ, Բեխշտեյնի գիշերաչղջիկ, ասիական լայնականջ չղջիկ, գորշ ականջեղ, ծալքաշուրթ լայնականջ չղջիկ	5000
Լայնականջ ոզնի	5000
Շելկովնիկովի կուտորա	5000

Պստիկ սպիտակատամ	5000
Հնդկական վայրենակերպ կամ մացառախոզ	14000
Դալի ավազամուկ, հայկական մկնիկ, Շիդլովսկու դաշտամուկ, փոքր ճագարամուկ, փոքրասիական գետնասկյուռ	5000
Գորշ արջ	700000
Խայտաքիս	20000
Ջրասամույր	100000
Անտառակատու (ենթատեսակ՝ եվրոպական անտառակատու)	100000
Ընձառյուծ (ենթատեսակ՝ կովկասյան ընձառյուծ)	1600000
Մանուլ	40000
Բեզոարյան այծ	1000000
Հայկական մուֆլոն	1200000
Բորենի	400000
Կովկասյան ազնվացեղ եղջերու, մարալ	600000
բ) թռչունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Ցախաքլորաորս	100000
Գիշանգղ	100000
Կարմիր ցին, սպիտակապոչ արծիվ, տափաստանային արծիվ, բլրային արծիվ, քարարծիվ, գաճաճ արծիվ, ջրարծիվ	50000
Բալոբան, սապսան	150000
Սպիտակագլուխ անգղ, սև անգղ	50000
Գառնանգղ (մորուքավոր անգղ)	100000
Օձակեր արծիվ, տափաստանային հողմավար բազե	15000
Տափաստանային մկնաճուռակ, մարգագետնային մկնաճուռակ, եվրոպական ճնճղաճուռակ	14000
Կարմրատոտ բազե, աղավնաբազե, միջերկրածովային բազե	10000
Փոքր ենթարծիվ, մեծ ենթարծիվ	10000
Անդրկովկասյան փասիան	10000
Թուրաջ	10000
Կտցար-կաչաղակ, ծովային քարադր, հաստակտուց քարադր, ճախրուկ, սպիտակապոչ եղնդուրիկ, մեծ իլիկակտցար, մեծ արորիկ, կրկնակտցար, ոտնացուպիկ, բզակտուց, մարգագետնային ծիծառակտցար, տափաստանային ծիծառակտցար, հայկական որոր	5000
Որորակտուց ջրածիծառ, փոքր ջրածիծառ, սպիտակայտ ջրածիծառ	4000
Բվեճ	10000
Թավշատոտ բու	5000

Սևափոր դոլոն	4000
Մոխրաայտ սուզակ	5000
Վարդագույն հավալուսն, գանգրափետուր հավալուսն	40000
Մեծ ձկնկուլ, փոքր ձկնկուլ	15000
Սև արագիլ	14000
Տարգալակտուց	20000
Քաջահավ	15000
Սովորական ֆլամինգո	40000
Սպիտակագլուխ բադ կամ սավկա, մոխրագույն սագ, կարմրախածի սագ, ծվվան սագ, սպիտակաճակատ սագ, կարմիր բադ, խայտաբադ, սպիտակաաչք սուզաբադ, լայնակտուց բադ	10000
Թշշան կարապ, ճչան կարապ, փոքր կարապ	40000
Մարմարյա մրտիմն	14000
Տուրպան	10000
Կովկասյան մարեհավ	10000
Անապատային կաքավ	10000
Վայրի հնդկահավ (ուլար)	25000
Մարգահավ, սուլթանական հավ	10000
Փոքր արոս, մեծ արոս	30000
Շիկապոչ քարաթռչնակ, սոխականման ճռիկահավ, հնդկական եղեգնաթռչնակ, կիսասպիտակավիզ ճանճորս, միջերկրածովային երաշտահավ	3000
Մեծ ժայռային սիտեղ	4000
Կարմրաթև մագլցող	4000
Ժայռային դրախտապան	4000
Խաչկտուց	3000
Իսպանական ճնճղուկ	2000
Մոխրագույն կռունկ, գեղանի կռունկ	30000
Կանաչ մեղվակեր	5000
Ներկարար	5000
Սև փայտփոր	5000
Դեղնագլուխ խաղտտնիկ	3000
Կարմրակատար շամփրուկ	3000
Ալպիական ճայ	5000
Սպիտակափող սոխակ	3000

Անապատային խածկտիկ	3000
գ) սողունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Անդրկովկասյան սահնօձ, կովկասյան կատվաօձ, պարսկական պսևդոցիկլոֆիս, Սատունինի սևագլուխ ռինխոկալամուս, Դարևսկու իժ, հայկական լեռնատափաստանային իժ, հայկական իժ կամ Ռադդեի իժ	6000
Անդրկովկասյան տակիրային կլորագլուխ, Չեռնովի մերկաչք, առաջավորասիական մաբույա, երկարատո սցինկ, անդրկովկասյան բազմագույն մողեսիկ, անդրկովկասյան մողեսիկ, փոքրասիական մողես, մարգագետնային մողես, Դալի մողես, Ռոստոմբեկովի մողես, սպիտակափոր մողես	5000
Միջերկրածովային կրիա	4000
դ) երկկենցաղների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Փոքրասիական տրիտոն	3000
Սիրիական սխտորագորտ	3000
ե) ձկների յուրաքանչյուր միավորի (կիլոգրամի) համար՝	
Հաշամ	4000
Իշխան	16000
Սևանի բեղլու	5000
Սևանի կողակ	5000
Հայկական կարմրակն	3000
Քուռի քառթակ	5000
Առաջավորասիական ծական	5000
զ) փափկամարմինների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	3000
է) հոդվածոտանիների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	3000

»,

8) 7-րդ մասը «կենսապաշարների» բառից առաջ լրացնել «բուսական աշխարհի օբյեկտ հանդիսացող» բառերով.

9) 7-րդ մասի ամբողջ տեքստում «և 4-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «մասով» բառով:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 219-րդ հոդվածի՝

1) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Բնափայտի կամ երկրորդական անտառանյութի օգտագործման համար պետական բյուջե վճարման ենթակա բնօգտագործման վճարը հաշվարկվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում օգտագործված պաշարների ծավալների հիման վրա: Կենսապաշարների մնացած տեսակների համար պետական բյուջե վճարման ենթակա բնօգտագործման վճարը հաշվարկվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում կենսապաշարների օգտագործման պայմանագրով կամ լիցենզիայով սահմանված ծավալների հիման վրա, իսկ բնօգտագործման վճարի բազայի չափաքանակները գերազանցելու կամ զրոյական չափաքանակի դեպքում՝ հաշվետու ժամանակաշրջանում

փաստացի օգտագործված պաշարների ծավալների հիման վրա: Կենսապաշարների՝ պայմանագրով կամ լիցենզիայով սահմանված և փաստացի օգտագործված ծավալների դրական տարբերության դեպքում պետական բյուջե վճարված բնօգտագործման վճարի գումարը վճարողին վերադարձման ենթակա չէ:»,

2) 2-րդ և 4-րդ մասերում «օգտագործման» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունքի» բառերը,

3) 3-րդ մասի 2-րդ և 3-րդ նախադասությունները հանել:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 222-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 6-րդ մասով.

«6. Օրենսգրքի 219-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան կենսապաշարների մնացած տեսակների համար կենսապաշարների օգտագործման պայմանագրով կամ լիցենզիայով սահմանված ծավալների հիման վրա հաշվարկված՝ պետական բյուջե վճարման ենթակա բնօգտագործման վճարը՝ Օրենսգրքի 220-րդ հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարի միասնական հարկային հաշվարկ չներկայացնողների կողմից, պետական բյուջե է վճարվում կենսապաշարների օգտագործման պայմանագրերի կնքման կամ լիցենզիայի տրամադրման պահին:»:

Հոդված 9. Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի կարգավորումը կիրառվում է այն հարաբերությունների նկատմամբ, որոնք ծագել են սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո, իսկ մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ծագած՝ բնօգտագործման վճարի հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում է մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը բնօգտագործման վճարների հետ կապված հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությունը:

Հոդված 10. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից:

~~2-րդ ընթերցում, լրամշակված նախագիծ~~

Կ-996-13.01.2025-ՏՏԳՇ-011/1

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 197-րդ հոդվածի 1-ին մասը «պաշարների օգտագործման» բառերից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունքի» բառերով:

Հոդված 2. 198-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը «օգտագործողները» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունք ունեցողները» բառերով:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 200-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը «օգտագործումը» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունք ունենալը» բառերով:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 201-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«6) կենսապաշարների օգտագործման համար բնօգտագործման վճարի բազա են համարվում՝

ա. բուսական (բացառությամբ՝ բնափայտի կամ երկրորդական անտառանյութի) և կենդանական աշխարհի օբյեկտ հանդիսացող կենսապաշարների համար՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն լիազոր մարմնի կողմից կնքված կենսապաշարների օգտագործման պայմանագրով կամ տրամադրված լիցենզիայով սահմանված կենսապաշարի ծավալը, քաշը կամ միավորը (հատը) կամ չափման այլ ֆիզիկական բնութագրիչը, իսկ բնօգտագործման վճարի բազայի չափաքանակները գերազանցելու կամ զրոյական չափաքանակի դեպքում՝ փաստացի օգտագործված ծավալը, քաշը կամ միավորը (հատը) կամ չափման այլ ֆիզիկական բնութագրիչը.

բ. բնափայտի կամ երկրորդական անտառանյութի փաստացի օգտագործված ծավալը:»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 203-րդ հոդվածի՝

1~~.~~) 1-ին մասի 5-րդ կետի՝

ա. «բ» ենթակետում «թույլտվություններով կամ լիցենզիաներով» բառերը փոխարինել «լիցենզիայով կամ կնքված պայմանագրով» բառերով,

բ. «գ» ենթակետից հանել «և լիցենզիայով» բառերը,

2~~.~~) 2-րդ մասի 5-րդ կետում՝

ա. ~~1-ին մասի 1-ին կետում~~ «և» բառը փոխարինել «կամ» բառով,

բ. «պայմանագիր» բառից հետո լրացնել «կամ լիցենզիա», իսկ «պայմանագրում» բառից հետո՝ «կամ լիցենզիայում» բառերը:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 208-րդ հոդվածի՝

1) վերնագրում և 1-ին մասի 1-ին նախադասությունում «օգտագործման» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունքի» բառերը,

2) 1-ին մասի 1-ին կետում «և» բառը փոխարինել «կամ» բառով, «մետրի» բառից հետո հանել «օգտագործման» բառը,

3) 1-ին մասի 2-րդ, 4-րդ, 5-րդ կետերում, 4-րդ մասի 1-ին նախադասությունում, 4-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերում «օգտագործման» բառից հետո լրացնել «իրավունքի» բառը,

4) 1-ին մասի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) արդյունագործական նպատակով պտուղների, հատապտուղների, ընկուզավորների օգտագործման իրավունքի համար՝ յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար՝

Պտուղներ, հատապտուղներ	30 դրամ
Տխիլ (տկողին), ընկույզ	60 դրամ

»,

5) 2-րդ մասի 1-ին կետում և 3-րդ մասի 1-ին կետում «և» բառը փոխարինել «կամ» բառով.

6) 4-րդ մասի 1-ին կետի աղյուսակը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«

Կենդանիների տեսակները	Դրույքաչափը (դրամ)
ա) կաթնասունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար	
Վայրի խոզ	100000
Գորշուկ (փորսուղ)	5000
Քարակզաքիս	4000
Նապաստակ	2000
Այծյամ	170000
Եղեգնակատու	100000
Լուսան	100000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների, ինչպես նաև լիազոր մարմնի կողմից յուրաքանչյուր տարվա համար որսի կենդանիների ցանկը, դրանց օգտագործման թույլատրելի չափաքանակները և որսի ժամկետները սահմանելու մասին հրամանով անսահմանափակ որսի ենթակա) կաթնասուններ	1000
բ) թռչունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	

Սև ցին	20000
Ճահճային մկնաճուռակ	20000
Մեծ ճուռակ	20000
Տափաստանային ճուռակ	20000
Թավշոտ ճուռակ	20000
Լորաճուռակ	10000
Արտուտաբազե	60000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) բազեանմաններ	10000
Սագանմաններ (սուլող մրտիմն, կռնչան բադ, ճքճքան մրտիմն, կարմրագլուխ սուզաբադ, փումփուլավոր սուզաբադ)	1000
Կաքավ	1000
Լոր	200
Սև փարփար	600
Կռվակտցար, կարմրատոտ կտցար, մորակտցար	200
Աղավնանմաններ (սովորական տատրակ, թխակապույտ աղավնի, անտառային աղավնի)	400
Կկվանմաններ	400
Սովորական այծկիթ	1000
Սովորական կիվիվ	1000
Մանգաղաթևեր	600
Ալկիոններ	600
Հոպոպ	200
Փայտփոր	600
Ճնճղուկանմաններ (տնային ճնճղուկ, սովորական սարյակ, սև կեռնեխ, սինակեռնեխ, դաշտային արտույտ, տափաստանային արտույտ)	200
Եղեգնահավ	1000
Ոսկեգույն մեղվակեր	4000
Սպիտակ արագիլ	10000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների և բազեանմանների, ինչպես նաև լիազոր մարմնի կողմից յուրաքանչյուր տարվա համար որսի կենդանիների ցանկը, դրանց օգտագործման թույլատրելի չափաքանակները և որսի ժամկետները սահմանելու մասին հրամանով անսահմանափակ որսի ենթակա) թռչուններ	200
գ) սողունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	

Գյուրզա	6000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) սողուններ	2000
դ) երկկենցաղների յուրաքանչյուր միավորի համար	
Լճագորտ, փոքրասիական գորտ (կգ)	500
Սովորական ծառագորտ, փոքրասիական ծառագորտ (հատ)	500
Կանաչ դոդոշ (հատ)	200
ե) փափկամարմինների յուրաքանչյուր միավորի համար	
Խաղողի խխունջ (կգ)	1000
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) փափկամարմիններ (կգ)	100
զ) հոդվածոտանիների յուրաքանչյուր միավորի համար	
Գետի խեցգետին (կգ)	200
Հաստապոչ կարիճ (հատ)	200
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) հոդվածոտանիներ (հատ)	200
է) ձկների յուրաքանչյուր կիլոգրամի համար	
Սիգ	200
Լոքո	800
Սպիտակ ամուր, սև ամուր, հաստաճակատ	1000
Կարմրախայտ	2000
Կարաս	100
Ծածան	200
Այլ (բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենդանիների Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների) ձկնատեսակներ	100

»,

7) 4-րդ մասի 2-րդ կետի աղյուսակը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«

Վայրի կենդանիների տեսակները	Դրույքաչափը (դրամ)
ա) կաթնասունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Հարավային պայտաքիթ, Մեհելիի պայտաքիթ չղջիկ, Բլազիի պայտաքիթ, սովորական երկարաթև չղջիկ, արաքսյան գիշերաչղջիկ, հայկական գիշերաչղջիկ, Բեխշտեյնի գիշերաչղջիկ, ասիական լայնականջ չղջիկ, գորշ ականջեղ, ծալքաշուրթ լայնականջ չղջիկ	5000

Լայնականջ ոզնի	5000
Շելկովնիկովի կուտորա	5000
Պստիկ սպիտակատամ	5000
Հնդկական վայրենակերպ կամ մացառախոզ	14000
Դալի ավազամուկ, հայկական մկնիկ, Շիդլովսկու դաշտամուկ, փոքր ճագարամուկ, փոքրասիական գետնասկյուռ	5000
Գորշ արջ	700000
Խայտաքիս	20000
Ջրասամույր	100000
Անտառակատու (ենթատեսակ՝ եվրոպական անտառակատու)	100000
Ընձառյուծ (ենթատեսակ՝ կովկասյան ընձառյուծ)	1600000
Մանուլ	40000
Բեզոարյան այծ	1000000
Հայկական մուֆլոն	1200000
Բորենի	400000
Կովկասյան ազնվացեղ եղջերու, մարալ	600000
բ) թռչունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Ցախաքլորաորս	100000
Գիշանգղ	100000
Կարմիր ցին, սպիտակապոչ արծիվ, տափաստանային արծիվ, բլրային արծիվ, քարարծիվ, գաճաճ արծիվ, ջրարծիվ	50000
Բալոբան, սապսան	150000
Սպիտակագլուխ անգղ, սև անգղ	50000
Գառնանգղ (մորուքավոր անգղ)	100000
Օձակեր արծիվ, տափաստանային հողմավար բազե	15000
Տափաստանային մկնաճուռակ, մարգագետնային մկնաճուռակ, եվրոպական ճնճղաճուռակ	14000
Կարմրատոտ բազե, աղավնաբազե, միջերկրածովային բազե	10000
Փոքր ենթարծիվ, մեծ ենթարծիվ	10000
Անդրկովկասյան փասիան	10000
Թուրաջ	10000
Կտցար-կաչաղակ, ծովային քարադր, հաստակտուց քարադր, ճախրուկ, սպիտակապոչ եղնյուրիկ, մեծ իլիկակտցար, մեծ արորիկ, կրկնակտցար, ոտնացուպիկ, բզակտուց, մարգագետնային ծիծառակտցար, տափաստանային ծիծառակտցար, հայկական որոր	5000
Որորակտուց ջրածիծառ, փոքր ջրածիծառ, սպիտակաթև ջրածիծառ	4000

Բվեճ	10000
Թավշատ բու	5000
Սևափոր դոլոն	4000
Մոխրաայտ սուզակ	5000
Վարդագույն հավալուսն, գանգրափետուր հավալուսն	40000
Մեծ ձկնկուլ, փոքր ձկնկուլ	15000
Սև արագիլ	14000
Տարգալակտուց	20000
Քաջահավ	15000
Սովորական ֆլամինգո	40000
Սպիտակագլուխ բադ կամ սավկա, մոխրագույն սագ, կարմրախածի սագ, ծվվան սագ, սպիտակաճակատ սագ, կարմիր բադ, խայտաբադ, սպիտակաաչք սուզաբադ, լայնակտուց բադ	10000
Թշշան կարապ, ճչան կարապ, փոքր կարապ	40000
Մարմարյա մրտիմն	14000
Տուրպան	10000
Կովկասյան մարեհավ	10000
Անապատային կաքավ	10000
Վայրի հնդկահավ (ուլար)	25000
Մարգահավ, սուլթանական հավ	10000
Փոքր արոս, մեծ արոս	30000
Շիկապոչ քարաթռչնակ, սոխականման ճռիկահավ, հնդկական եղեգնաթռչնակ, կիսասպիտակավիզ ճանճորս, միջերկրածովային երաշտահավ	3000
Մեծ ժայռային սիտեղ	4000
Կարմրաթև մագլցող	4000
Ժայռային դրախտապան	4000
Խաչկտուց	3000
Իսպանական ճնճղուկ	2000
Մոխրագույն կռունկ, գեղանի կռունկ	30000
Կանաչ մեղվակեր	5000
Ներկարար	5000
Սև փայտփոր	5000
Դեղնագլուխ խաղտտնիկ	3000
Կարմրակատար շամփրուկ	3000

Ալպիական ճայ	5000
Սպիտակափող սոխակ	3000
Անապատային խածկտիկ	3000
գ) սողունների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Անդրկովկասյան սահնօձ, կովկասյան կատվաօձ, պարսկական պսևդոցիկլոֆիս, Սատունինի սևագլուխ ռինխոկալամուս, Դարևսկու իժ, հայկական լեռնատափաստանային իժ, հայկական իժ կամ Ռադդեի իժ	6000
Անդրկովկասյան տակիրային կլորագլուխ, Չեռնովի մերկաչք, առաջավորասիական մաբույա, երկարատո սցինկ, անդրկովկասյան բազմագույն մողեսիկ, անդրկովկասյան մողեսիկ, փոքրասիական մողես, մարգագետնային մողես, Դալի մողես, Ռոստոմբեկովի մողես, սպիտակափոր մողես	5000
Միջերկրածովային կրիա	4000
դ) երկկենցաղների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	
Փոքրասիական տրիտոն	3000
Սիրիական սխտորագորտ	3000
ե) ձկների յուրաքանչյուր միավորի (կիլոգրամի) համար՝	
Հաշամ	4000
Իշխան	16000
Սևանի բեղլու	5000
Սևանի կողակ	5000
Հայկական կարմրակն	3000
Քուռի քառթակ	5000
Առաջավորասիական ծական	5000
զ) փափկամարմինների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	3000
է) հոդվածոտանիների յուրաքանչյուր միավորի (հատ) համար՝	3000

»,

~~7.~~8) 7-րդ մասը «կենսապաշարների» բառից առաջ լրացնել «բուսական աշխարհի օբյեկտ հանդիսացող» բառերով.

~~8.~~9) 7-րդ մասի ամբողջ տեքստում «և 4-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «մասով» բառով:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 219-րդ հոդվածի՝

1~~.~~) 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Բնափայտի կամ երկրորդական անտառանյութի օգտագործման համար պետական բյուջե վճարման ենթակա բնօգտագործման վճարը հաշվարկվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում օգտագործված պաշարների ծավալների հիման վրա: Կենսապաշարների մնացած տեսակների համար պետական բյուջե վճարման ենթակա բնօգտագործման վճարը հաշվարկվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում կենսապաշարների օգտագործման

պայմանագրով կամ լիցենզիայով սահմանված ծավալների հիման վրա, իսկ բնօգտագործման վճարի բազայի չափաքանակները գերազանցելու կամ զրոյական չափաքանակի դեպքում՝ հաշվետու ժամանակաշրջանում փաստացի օգտագործված պաշարների ծավալների հիման վրա: Կենսապաշարների՝ պայմանագրով կամ լիցենզիայով սահմանված և փաստացի օգտագործված ծավալների դրական տարբերության դեպքում պետական բյուջե վճարված բնօգտագործման վճարի գումարը վճարողին վերադարձման ենթակա չէ:»,

2~~.~~) 2-րդ և 4-րդ մասերում «օգտագործման» բառից հետո լրացնել «կամ օգտագործման իրավունքի» բառերը,

3~~.~~) 3-րդ մասի 2-րդ և 3-րդ նախադասությունները հանել:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 222-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 6-րդ մասով.

«6. Օրենսգրքի 219-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան կենսապաշարների մնացած տեսակների համար կենսապաշարների օգտագործման պայմանագրով կամ լիցենզիայով սահմանված ծավալների հիման վրա հաշվարկված՝ պետական բյուջե վճարման ենթակա բնօգտագործման վճարը՝ Օրենսգրքի 220-րդ հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան բնապահպանական հարկի և բնօգտագործման վճարի միասնական հարկային հաշվարկ չներկայացնողների կողմից, պետական բյուջե է վճարվում կենսապաշարների օգտագործման պայմանագրերի կնքման կամ լիցենզիայի տրամադրման պահին:»:

Հոդված 9. ~~**Անցումային դրույթներ**~~

~~1.~~Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի ~~8~~9-րդ ~~մասի~~ կետի կարգավորումը կիրառվում է այն հարաբերությունների նկատմամբ, որոնք ծագել են սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո, իսկ մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ծագած՝ բնօգտագործման վճարի հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում է մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը բնօգտագործման վճարների հետ կապված հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությունը:

Հոդված 10. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ (Կ-996-13.01.2025-ՏՏԳԾ-011/1) ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	Կառավարություն	**Նախագիծ**	Անհրաժեշտ է Նախագծի դրույթների համարակալումը համապատասխանեցնել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ և 7-րդ մասերին:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
2.	Կառավարություն	**5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետ**	Նախագծի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի «ա» ենթակետում վրիպակը շտկելու նպատակով առաջարկում ենք «1-ին մասի 1-ին կետում» բառերը հանել:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
3.	Կառավարություն	**6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետ**	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետին հաջորդում է կրկին 7-րդ կետ: Վրիպակը շտկելու նպատակով առաջարկում ենք ուղղել կետերի համարակալման հաջորդականությունը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
4.	Կառավարություն	**9-րդ հոդվածի 1-ին մաս**	Նախագծի 9-րդ հոդվածի վերնագիրն անհրաժեշտ է հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասում սահմանված դրույթը, այն է. «Օրենսդրական ակտի հոդվածները ունենում են վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի:»: Հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ և 7-րդ մասերի պահանջները և Նախագծի 6-րդ հոդվածում համարակալման փոփոխությունը՝ առաջարկվում է Նախագծի 9-րդ հոդվածի «1. Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 8-րդ մասի» բառերը փոխարինել «Սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 9-րդ կետի» բառերով:	Ընդունվել է	Ընդունվել է